

भारतीय शिक्षा बोर्ड

अर्द्धवार्षिकी परीक्षा

संस्कृतम् - कक्षा-१

वर्ष: - २०२६-२७

निर्धारितसमय: - सार्धैकहोरा

अधिकतमाङ्काः - ४०

सामान्यनिर्देशाः —

- निर्देशान् ध्यानेन पठत।
- प्रश्नपत्रं पठनाय १० निमेषस्य अतिरिक्तः समयः प्रदत्तः अस्ति। अस्मिन् काले छात्राः केवलं प्रश्नपत्रं पठिष्यन्ति।
- प्रश्नपत्रे त्रिषु खण्डेषु ०७ प्रश्नाः प्रदत्ताः सन्ति, सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः सन्ति।

सामान्य निर्देश—

- निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
- प्रश्नपत्र को पढ़ने के लिए 10 मिनट का अतिरिक्त समय दिया गया है। इस दौरान छात्र केवल प्रश्न-पत्र पढ़ेंगे।
- प्रश्नपत्र में कुल ७ प्रश्न हैं। सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

1. उचित वर्ण चित्वा पदं पूरयत।

(उचित वर्ण को चुनकर शब्द को पूरा करें) —

1×5=5

ऊ, इ, ऋ, अ, आ

(क)

.....श्वः

(ख)

.....काशः

(ग)

.....हनी

(घ)

.....षिः

(ङ)

.....क्षुः

2. वर्णानां मेलनं कुरुत (वर्णों को मिलायें।)

1×5=5

- (क) क् + आ + क् + अः = _____
- (ख) उ + म् + आ = _____
- (ग) ई + श् + अः = _____
- (घ) र् + अ + व् + इः = _____
- (ङ) र् + आ + म् + अः = _____

3. अधोलिखितं शब्दं समक्षं पुनः लिखत (नीचे लिखे शब्दों सामने पुनः लिखें)— 2×5=10

- (क) अम्बा — अम्बा
- (ख) ईशा — ईशा
- (ग) उमा — उमा
- (घ) ऋषिः — ऋषिः
- (घ) ऐरावतः — ऐरावतः

4. अधोलिखितं पद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि विकल्पेभ्यः चित्वा (✓) इति चिह्नं योजयत—

(नीचे लिखे पद्यांश को पढ़कर प्रश्नों के उत्तर विकल्पों में से चुनकर (✓) यह निशान लगायें)

1×4=4

टन् टन् भवति घण्टानादः।

डम् डम् भवति डमरुनिनादः॥

रिम् झिम् रिम् झिम् वर्षति मेघः।

छप् छप् छप् छप् खेलति बालः॥

- (क) टन् टन् कः भवति ?

घण्टानादः		शंखः		घटावादः	
-----------	--	------	--	---------	--

।
- (ख) डम् डम् कः भवति ?

मेघः		बालकः		डमरुनिनादः	
------	--	-------	--	------------	--

।
- (ग) रिम् झिम् रिम् झिम् कः वर्षति ?

आकाशः		मेघः		डमरुः	
-------	--	------	--	-------	--

।
- (घ) छप् छप् छप् छप् कः खेलति ?

शंखः		मृगः		बालः	
------	--	------	--	------	--

।

5. चित्रं दृष्ट्वा उचितशब्दैः सह चित्राणि योजयत—

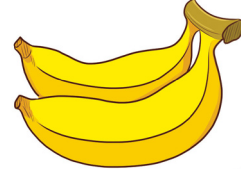
चित्र को देखकर उचित शब्द के साथ चित्रों को मिलाइये—

1×6=6

(क) आम्रफलम्

•

•

(ख) कदलीफलम्

•

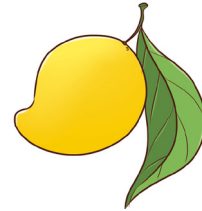
•

(ग) सेवफलम्

•

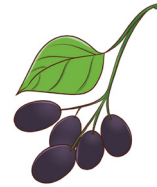
•

(घ) द्राक्षाफलम्

•

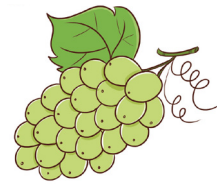
•

(ङ) नारिकेलफलम्

•

•

(च) जम्बुफलम्

•

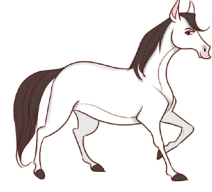
•

6. वाक्यानि चित्रैः सह योजयत (वाक्यों को चित्रों के साथ मिलाइये) —

1×5=5

(क) अम्बा हसति।

(ख) आशुः लिखति

(ग) अश्वः धावति।

(घ) बालः नमति।

(ङ) ओषधिः लसति।

7. चित्रं दृष्ट्वा पट्टिकातः पक्षिणां नामानि अधः लिखत—

1×5=5

(चित्र देखकर पट्टिका से पक्षियों के नाम नीचे लिखें)—

शुकः, मयूरः, बकः, कुक्कुटः, हंसः

(क) _____ ।

(ख) _____ ।

(ग) _____ ।

(घ) _____ ।

(ङ) _____ ।